

Šta je ultrazvuk?

Ultrazvuk je zvuk frekvencije veće od 20 000 Hz, koji ljudsko uho ne čuje. U savremenoj medicini, ultrazvuk je jedna od osnovnih, nezaobilaznih i neinvazivnih metoda koja pruža informacije o stanju unutrašnjih organa gornjeg i donjeg abdomena: jetre, žučne kese i žučnih puteva, gušterače, slezene, bubrega, nadbubrežnih žlijezda, mokraćne bešike, prostate i krvnih sudova (Doppler ultrazvučna pretraga), kao i organa i struktura vrata i dojki, mišića i ostalih mekih tkiva.

Koji je princip djelovanja ultrazvučnog aparata?

Ultrazvučni talas se prilikom nailaska na površinu organa i ostalih struktura odbije-reflektuje. Na osnovu reflektovanog talasa se određuje udaljenost organa, kao i oblik i karakteristike samog organa.

Kako se pripremiti za pregled?

Obucite se komotno kako bi ste se lakše mogli skinuti za potrebe pregleda i osloboditi regiju koja se pregleda. Često će se od Vas zahtijevati i skidanje nakita sa regija koje se pregledaju.

Od ultrazvučnog pregleda koji će se obaviti zavisi i Vaš dijetalni režim, zasnovan na hrani koja ne nadima (palenta, dvopek, kuhano meso...), jer hrana koja nadima dovodi do nakupljanja vazduha u želucu i crijevima, što onemogućava kvalitetan pregled.

Noć prije pregleda, uzimajte hranu koja ne sadrži masnoće, a 5-6 sati prije pregleda ne trebate uzimati hranu i tečnost (uključujući i pijenje kafe, žvakanje žvakaćih guma). Ako se vrši pregled mokraćne bešike, morate popiti najmanje 5 do 6 čaša vode 2-3 sata prije pregleda, kako bi se tečnost spustila do bešike. M. Bešika je puna i Vi ste pripremljeni za pregleda tek onda kada ima te nagon na mokrenje.

Ljekaru trebate napomenuti prisustvo metalnog stranog tijela u regiji koja se posmatra. Takođe trebate napomenuti ako ste 4 dana unazad radili kolonoskopiju ili neku od kontrastnih pretraga (EGD, irigografiju...).

Tok pregleda

Ultrazvučni pregled obično traje oko 30 minuta uključujući i pripremu pacijenta.

Nakon što Vas medicinska sestra prozove, ulazite u kabinet gdje se raspripremate i pripremate za pregled.

Pregled se radi ležeći na stolu za snimanje, ali se može raditi stojeći kao i sjedeći, u zavisnosti od dijela tijela koji se pregleda i od stanja pacijenta.

U toku pregleda, bitno je da mirujete i saradujete sa ljekarom, koji će od Vas tražiti da zauzmete određeni položaj, ili da zadržite dah tokom par sekundi..

Da li je pregled bolan?

Većina ultrazvučnih pregleda je bezbolna, brza i laka. Prilikom pritiska sonde na područja sa većom osjetljivošću možete osjetiti nelagodu ili manju bol.

Šta se dešava poslije pregleda?

Radiolog u toku i nakon završenog pregleda piše radiološki izvještaj-nalaz, koji pacijent ili pratnja preuzimaju odmah nakon završetka pregleda. Radiolog daje mišljenje o učinjenom pregledu kao i preporuke za eventualne dodatne dijagnostičke procedure.

Da li je ultrazvuk štetan za pacijenta?

Na osnovu dugogodišnjih ispitivanja, Svjetska zdravstvena organizacija je dokazala da ne postoji štetno dejstvo na pacijenta, jer se u medicinske svrhe koristi ultrazvuk male snage.

U toku pregleda, ne koristi se jonizujuće zračenje.

Koje su dobrobiti ultrazvučnog pregleda?

- Neinvazivna, obično bezbolna metoda
- Pristupačna, laka za korištenje, manje skupa od ostalih dijagnostičkih metoda
- Nema jonizujućeg zračenja
- Daje jasnu sliku mekih tkiva
- Ne uzrokuje probleme sa zdravljem i može se ponavljati koliko god je potrebno
- Daje trenutnu sliku, što je pogodno za izvođenje biopsija

Koja su ograničenja ultrazvučnog pregleda?

- Ultrazvučne talase ometaju vazduh i gasovi, pa ultrazvuk nije idealan za pregled cjevastih organa (želudac, crijeva...).
- Teže je pregledati deblje pacijente jer ultrazvučni talasi moraju da „prođu“ kroz naslage masti prije nego što stignu do organa koji se želi prikazati.
- Veliki problem predstavlja pregled nepokretnih pacijenata i pacijenata bez svijesti.

Kako preuzeti radiološki izvještaj?

Nalaz i mišljenje radiologa pacijent preuzima odmah po završetku ultrazvučnog pregleda.